

Hlas farnosti

ročník
XXXII.
č. 14
6. 4. 2025

Informačný týždenník Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Banská Bystrica – mesto

Pôstne obdobie po 5. pôstnej nedeli

Pred liturgickou reformou Druhého vatikánskeho koncilu sa Piatou pôstnou nedel'ou začínala doba umučenia (tempus passionis). Vyjadrovalo sa tým to, že od tejto nedele sa v liturgických textoch a čítaniach dostáva do popredia téma Kristovho utrpenia. Od tohto pomenovania sa upustilo, aby sa vyjadrila vnútorná jednota celého Pôstneho obdobia.

Spájal sa s tým však zvyk zahaľovať v kostoloch kríže a obrazy umučeného Krista, ktorý sa z rozhodnutia Konferencie biskupov Slovenska u nás stále zachováva. Kríže zostanú zahalené až do konca slávenia Utrpenia a smrti Pána v Piatok utrpenia Pána.

Po tomto úvode, ktorý je prevzatý z **aktuálneho Direktória 2025** (str. 167), vám ponúkame **ukážku vybraných textov z Nábožných výlevov**, zostavených Andrejom Radlinským, prevzaté v dobovom jazyku i duchu vydania z roku 1945 (str. 389):

Dnešnou nedel'ou začína Cirkev hlbšie rozmyšľať o umučení Spasiteľom, ktorého slová o umučení vždy viac a viac sa ozývajú z liturgických modlitieb. Meno „Smrtná nedel'a“, ako aj zahaľovanie krížov a oltárnych obrazov fialovým závojom, úzko súvisí s dnešným sv. evanjeliom a deje sa na pamiatku, že židia už chytali kamene a chceli P. Ježiša usmrtiť, lebo im vyčítal zatvrdlosť a vydával sa za Syna Božieho, ale Ježiš sa však pred ukamenovaním skryl, lebo ešte neprišla jeho hodina smrti. Menom dnešnej nedele, ako aj zahaľovaním krížov i obrazov pripomína nám Cirkev aj predchádzajúce Spasiteľove duševné muky, ktoré vychádzali z vedomia budúcich telesných múk. Zahalením krížov Cirkev vzbudzuje v nás hlbší zármutok, aby na Veľký piatok odhalením kríža tým hlbšie sa nám vrylo do duší tajomstvo nášho vykúpenia, ktorého cenou bola pretrpká smrť medzi zemou a nebom potupne visiaceho Krista Pána. Zahalený kríž znázorňuje tiež tajomstvo kríža, ktoré učenici nepochopili; ale, žiaľ, mnohí ani dnes ho nepochopujú.

*Keďže sa od tejto nedele v liturgii stále spomína prenasledovaný, opustený, uponížený, trpiaci a umierajúci Vykupiteľ, vynecháva sa z omší až do Veľkej noci všetko, čo obsahuje radostné myšlienky. Napr. zo stupňovej modlitby sa vynechá, ako v omšiach Requiem, 42. žalm: *Judice me, Deus – Súď ma, ó Bože, ktorý sa nachádza v introite. Preto sa táto nedel'a volá tiež „Judika“, podľa začiatočných slov introitu. Vynecháva sa tiež chváloslovie: Sláva Otcu..., ktoré sa nehodí do smútočného tónu dnešnej nedele.**

Táto nedel'a volá sa aj „Čiernou nedel'ou“, lebo dávnejšie kríže zastierali čiernym závojom. Za našich časov sa čiernym závojom zahaľuje len krížik na hlavnom oltári na Veľký piatok; na Zelený štvrtok však bielym závojom. Týždeň po smrtnej nedeli sa volá „Smrtný týždeň“. Čas od Smrtnej nedele až do Veľkej noci volá sa „Dobou utrpenia“.

Na porovnanie tiež ponúkame úvodný text k Piatej pôstnej nedeli, ako je uvedený **v poslednom vydaní Nábožných výlevov z roku 2009**, ktorý prešiel hĺbkovou revíziou pod vedením otca biskupa Judáka (str. 408):

Voláme sa veriaci a nimi v skutočnosti sme, ak sme ako živé údy včlenené v Kristovi. Najmä v prijímaní Kristovho tela a krvi je toto včlenenie živé. Sväté prijímanie je prísľub večného života. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Keď sme v Kristovi, nepremôže nás ani fyzická smrť, ktorú prijal aj sám Ježiš, aby potom svojím zmŕtvychvstaním dokázal, že je víťazom nad smrťou.

Áno, aj Ježiš podstúpil smrť, hovorí o hodine svojho utrpenia, ale aj jeho oslávenia, zmŕtvychvstania. Ježiša chcú vidieť pohania. Áno, keď bude vyzdvihnutý na kríži, všetkých pritiahne k sebe. Na Ježiša hľadeli farizeji a zákonníci nie s úprimným srdcom, ale ho chceli zosmiešniť a znemožniť. Žena, hriešnica, sa však díva na Ježiša iným pohľadom, najmä keď jej prejaví svoje milosrdenstvo. Nehádzme kamene do hriešnikov, ale usilujme sa, aby sa dali pritiahnúť ku Kristovi, v ktorom nájdú svojho milosrdného Sudcu a Spasiteľa.

OZNAMY NA 5. PÔSTNU NEDEĽU

13. 4.	Nedeľa	PALMOVÁ (KVETNÁ) NEDEĽA
---------------	---------------	--------------------------------

Ostatné dni sú pôstne férie.

- **Dnes je pri všetkých svätých omšiach zbierka na pomoc prenasledovaným kresťanom** a utečencom, najmä v Sýrii, Iraku a Libanone. Za milodary vopred Pán Boh zaplatí.
- **Posledným z tohtoročných pôstnych kazateľov bude dp. Marek Iskra, farár v Priechode.** Prihovorí sa dnes pri svätej omši o 16.30 hod.
- **V stredu o 7.45 bude v Kostole Svätého kríža svätá omša pre žiakov a učiteľov I. stupňa** našej cirkevnej ZŠ Štefana Moysesu. Vo štvrtok o 16.45 sa bude cirkevná škola modliť krížovú cestu na Urpíne.
- **Každý štvrtok v pôste je Oltárna sviatosť vystavená na poklonu** od 16.00 do 16.25 hod. Zakončená bude prvoštvrtkovou pobožnosťou za nové duchovné povolania.
- **Prosíme ochotných veriacich o pomoc pri veľkom predveľkonočnom upratovaní kostola.** Upratovanie bude vo štvrtok po večernej svätej omši. Pán Boh zaplatí za pomoc a už teraz ďakujeme tým, ktorí ju už prejavili – osobitne aj pri čistení svietnikov.
- **V piatok budeme sponovať chorých a nevládných k Veľkej noci.** Prosíme príbuzných, požiadali o túto službu vo farskej kancelárii alebo v sakristii kostola do najbližšej stredy.
- **V piatok pokračujú katechézy k prvému svätému prijímaniu.** Všetky prihlásené deti sa stretávajú vo farskom kostole každý piatok o 15.00 hod.
- **Pobožnosť krížovej cesty sa vo farskom kostole spoločne modlíme:**
 - v piatok o 16.30 – hneď po nej sa začína svätá omša.
 - v nedeľu o 15.45 – svätá omša s pôstnym kazateľom sa začína o 16.30 hod.
- **V sobotu bude tzv. spoločná sponova pred Veľkou nocou.** Prosíme vás, využite túto príležitosť, keď budú kňazi dekanátu sponovať vo farskom kostole od 15.00 do svätej omše o 16.30 hod. V ostatných dňoch tohto týždňa bude príležitosť prísť k sviatosti zmierenia v obvyklých časoch – každý deň počas večerných svätých omší. Od pondelka do stredy Veľkého týždňa bude taktiež posilnená možnosť vysponovať sa, a to od 15.00 hod.
- **Budúcu nedeľu, na Palmovú (Kvetnú) nedeľu, bude požehnanie ratolestí,** ktorým sa budú začínať všetky sväté omše tej nedele. Ak si viete priniesť so sebou bahniatka, prípadne inú živú vetvičku, držte ich počas požehnania v rukách na pamiatku Kristovho slávneho vstupu do Jeruzalema. Počas Palmovej nedele bude dobrovoľná celodiecézna zbierka na mládež.
- **Rádio Lumen pripravuje rozhlasovú duchovnú obnovu s vladykom Jonášom Maximom,** gréckokatolíckym metropolitom a arcibiskupom Prešovskej archieparchie. Začne sa najbližší štvrtok o 18.00 hod. a potrvá do sobotného neskorého večera.

Úradné hodiny farskej kancelárie: Pondelok, Streda, Piatok: 9.00 – 11.45 h. Utorok, Štvrtok, Piatok: 17.15 – 18.00 h.	tel.: 048 / 412 45 31 mobil: 0911 880 298 web: www.bbместо.fara.sk e-mail: fara.bb.место@gmail.com	Elektronický zvonček:
© Vydáva Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Banská Bystrica – mesto, Námestie Štefana Moysesu I, 974 01 Banská Bystrica Ako týždenník distribuovaný bezplatne. Uzávierka v piatok o 9.00 hod. Reg. č. OMT-OÚ 3/94. Náklad 320 ks.		